

ULUSLARARASI TÜRK - AFRIKA KONGRESİ

AFRIKA'DA TİCARET, YATIRIM VE REKABET: YENİ FIRSATLAR

STRATEJİK VİZYON BELGESİ (TASLAK)

10. ULUSLARARASI TÜRK - AFRIKA KONGRESİ

“Afrika’da Ticaret, Yatırım ve Rekabet: Yeni Fırsatlar”

(19 - 21 Kasım 2015, Dakar - Senegal)

SUNUŞ

Son yıllardaki gelişim hızından ötürü “yükselen kıta” olarak anılmakta olan Afrika; başarılı ekonomik performansı, yatırım akışı ve stratejik ortaklıkları gibi çeşitli faktörlere bağlı olarak 21. yüzyılda önemli bir “rekabet alanı” olarak öne çıkmaktadır.

Afrika ekonomisi, son on yılda ortalama %5’in üzerinde büyürken, bu süreçte dünyanın en hızlı büyüyen on ekonomisinden altısını Sahra altı Afrika ülkeleri oluşturmuştur. Orta vadede istikrarlı büyümesini sürdüreceği Afrika’nın 2014 yılında %4,8 iken, 2015 yılında ise %5,7 oranında büyümesi beklenmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan, Brezilya, Kore Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyeti gibi yükselen ekonomik güçlerin Afrika açılımları, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi desteklemekte ve ortaklıkların her geçen yıl güçlendiği görülmektedir.

Afrika, ayrıca gelişmekte olan ülkelerce oluşturulan BRICS’in hedef pazarı konumundadır. 2012 yılında Afrika ile BRICS arasındaki 340 milyar dolarlık ticaret hacminin 2015 yılında 500 milyar dolara ulaşacağı öngörülmektedir. Söz konusu aktörlerin Afrika’ya yönelik hamleleri karşısında, ABD, AB ve Japonya gibi geleneksel güçler de Afrika politikalarını revize etmektedirler. Geçtiğimiz yıl Japonya, bu yıl ise AB ve ABD, Afrika ülkeleri ile organize ettikleri muteber zirvelerin sonunda benimsedikleri Deklarasyonlarda, Afrika ile ortaklarını güçlendireceklerini azimle deklare etmişlerdir.

İstikrarsız siyasi ortam, güvenlik tehditleri, yetersiz altyapı ve yasal düzenlemelere ilişkin sorunlar, Afrika’ya yatırımın önünde risk teşkil etmeye devam etse de hız kazanan reformlara bağlı olarak, günümüzde yatırım potansiyeli yüksek olan ülkelerin sayısı azımsanamayacak düzeydedir. Sözelimi, 2014 yılında 32 Afrika ülkesi, kendi sınırları içerisinde ticaret yapılabilmesini kolaylaştırmak amacıyla toplam 71 ekonomik reformu uygulamaya koymuştur. Bahsi geçen ülkeler; gelişmekte olan ekonomileri, genç nüfusları, yükselen orta sınıfları, artmakta olan iç talep, doğal kaynak rezervleri ve şehirleşme hamleleri sayesinde tüm dünyaya ticaret ve yatırım fırsatları sunmaktadırlar.

Nitekim Afrika'ya yapılan doğrudan yabancı yatırımların tutarındaki ve yatırımcıların sayısındaki artış, iş ortamı ve güven konusunda gelişme olduğu gerçeğini teyit etmektedir. Dünya Bankası, doğrudan yabancı yatırım potansiyeline atıfta bulunarak Afrika için "30 yıl önceki Çin, 20 yıl önceki Hindistan" ifadesini kullanmıştır. Diğer yandan, çeşitli devlet adamlarının, söylemleri de dikkat çekicidir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin bir önceki Dışişleri Bakanı Yang Jiechi, Afrika'yı yabancı yatırımcılar açısından "altın saha" olarak adlandırırken; Japonya Başbakanı Shinzo Abe, 5. Tokyo Uluslararası Afrika Kalkınma Konferansı'ndaki konuşması sırasında Japon girişimcilere "şimdi Afrika'ya yatırım vakti" şeklinde bir çağrı yapmıştır.

Geçtiğimiz Ağustos ayında, ABD - Afrika Liderler Zirvesi kapsamında gerçekleştirilen İş Forumu'nda konuşan ABD Başkanı Barack Obama'nın da Afrika ile ticaret ve yatırımı destekleyen türden mesajları, Amerikalı yatırımcılar nezdinde olumlu neticeler doğurmuştur. Günümüzde iş forumları, zirve toplantılarının ayrılmaz bir parçasını oluştururken, "Dünya Ekonomik Forumu Afrika" başta olmak üzere her yıl organize edilmekte olan Afrika İş Forumları ve sektörlerle dönük etkinlikler, belirgin oranda artmaktadır.

Afrikalı yönetimler tarafından yapılmakta olan reformlara ek olarak, bölgesel ekonomik topluluklar tarafından yürütülen çalışmalar da bahsi geçen gelişimde belirleyici bir rol oynamaktadır. Söz konusu topluluklar, daha büyük ölçekli piyasalar oluşturmada, teşvik politikaları sağlamada ve sektörlerle dair detaylı yatırım raporları hazırlamak suretiyle özel müteşebbislere yatırım çağrısı yapmaktadırlar.

Özellikle Doğu ve Güneydoğu Afrika Ortak Pazarı (COMESA), Doğu Afrika Topluluğu (EAC), Güney Afrika Kalkınma Topluluğu (SADC) ve Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS) tarafından oluşturulan geniş ölçekli piyasalar, doğrudan yabancı yatırımları daha cazip hale getirmektedir. Üstelik Afrika'ya yapılan yatırımların geri dönüşü, yüksek emtia fiyatlarından ötürü dünyanın diğer kesimlerine nazaran çok daha yüksek olmaktadır. Afrika Kalkınma Bankası'nın oluşturduğu "Afrika50 Fonu" ise 10 milyar dolarlık bir giriş sermayesi ile önümüzdeki dönemde altyapı yatırımları için toplamda 100 milyar dolarlık projelere finansman sağlayacaktır.

Öte yandan, geçmişte daha ziyade kendi hükümetlerinin teşvik amaçlı yardımlarına bağlı olarak Afrika pazarında faaliyet gösteren yabancı yatırımcılar, günümüzde kendi kararlarını daha cesurca uygulamaya koyabilmektedirler. Sözelimi Çin Ticaret Bakanlığı'na göre, birkaç yıl öncesine kadar Çin'in Sahra altı Afrika'da yalnızca 52 kayıtlı projesi bulunurken, 2011 yılı sonunda 1.586 aktif yatırım projesine ulaşılmıştır. Yine 2005 yılında Etiyopya'da sadece bir Türk firması bulunurken, bugün 341 Türk şirketi Etiyopya'da faaliyet göstermektedir.

Kapsamlı Afrika açılımı sayesinde dikkat çeken Türkiye Cumhuriyeti, bu zaman zarfında, Afrika kıtası ile siyasi, ekonomik, kültürel ilişkilerini güçlendirmiş ve Afrika, Türkiye'nin küreselleşen dış politikasında önemli bir boyut kazanmıştır. Karşılıklı olarak diplomatik temsilciliklerin sayısındaki artış, yüksek düzeyli ziyaret trafiği, ulaşım sistemindeki gelişim, ticaret ve yatırımların olumlu seyri, ilişkilerde öne çıkan başlıca hususlardır. Afrika Birliği'nin stratejik ortağı ve Afrika Kalkınma Bankası üyesi Türkiye Cumhuriyeti, gelecek dönemde tesis edilen ilişkilerin olgunlaştırılmasını ve geliştirilmesini hedeflemektedir.

Tüm bu gelişmeler bağlamında, “Afrika’da Ticaret, Yatırım ve Rekabet: Yeni Fırsatlar” ana teması altında icra edilecek **10. Uluslararası Türk - Afrika Kongresi**, sektörlerinde uzman geniş bir kitleyi buluşturacak ve Afrika’daki fırsatlar hakkında kapsamlı görüş alışverişine imkân tanıyacak bir platform olacaktır.

TOPLANTI

10. ULUSLARARASI TÜRK - AFRIKA KONGRESİ

“Afrika’da Yatırım, Ticaret ve Rekabet: Yeni Fırsatlar”

KONU

Kongre, yurt içinden ve yurt dışından seçkin temsilcilerin iştirakleriyle, Afrika'nın yatırım ve ticaret potansiyelini, işbirliği fırsatlarını ve kıta üzerindeki rekabetin genel görünümünü masaya yatıracaktır.

KOORDİNATÖR

Toplantı'nın koordinatör kurumu **TASAM Afrika Enstitüsü**'dür.

Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi TASAM tarafından kurulan Enstitü, kendi çalışma alanında ülkemizin ihtiyaç duyduğu ulusal ve uluslararası düzeyde stratejik inceleme ve araştırmaları projelendirip ortaya koyan, gelecekle ilgili gerçekçi öngörülerde bulunarak bunları yorum, makale, rapor ve kitaplarla yazılı hale getiren ve öngörülerini gerçekleştirirken meselelere farklı ve yapıcı üslupla yaklaşmayı esas alan bir araştırma kurumudur.

KAPSAM

Altyapı ve Müteahhitlik	Madencilik ve Metal
Bankacılık ve Finans	Tekstil
Bilgi ve İletişim Teknolojisi	Telekomünikasyon
Çevre ve Sağlık	Ticaret ve Yatırım
Enerji	Turizm
Gıda ve Tarım	Ulaştırma ve Lojistik
Petrol ve Doğalgaz	

HEDEFLER

- Afrika'daki yatırım koşullarını ve sunulan teşvikleri ele almak
- İhaleler, katılım koşulları ve KOBİ'lere sağlanan destekler hakkında bilgi toplamak
- Ticaret ve yatırımlarda öne çıkan ülkeleri, şehirleri ve sektörleri tanımak
- Karar alıcılarla doğrudan iletişim kurmak
- Ticaret ve yatırım konularında kapsamlı bir fırsat/risk analizi yapabilmek
- Kıtadaki yerli ve yabancı yatırımcılarla yeni iş ortaklıklarına zemin hazırlamak
- Afrikalı girişimcilerin ve yabancı yatırımcıların başarı hikâyelerini paylaşmak
- İkinci Türkiye - Afrika İşbirliği Zirvesi'nin sonuçlarını ve yeni yol haritasını masaya yatırmak
- Afrika üzerindeki rekabete ışık tutmak

KATILIM İÇİN GEREKÇELER

- Afrika'nın güncel ticaret ve yatırım verilerine ulaşma
- Hedef pazarlardaki yatırım koşulları ve sunulan teşvikler hakkında detaylı enformasyona erişim
- Siyasi istikrar, güvenlik profili, iş yapma kolaylığı, yatırım garantileri, yabancı yatırımcıyı koruma, lojistik performans ve uluslararası şeffaflık göstergeleri hakkında bilgi sahibi olma
- Afrika pazarındaki yabancı yatırımcılarla istişarelerde bulunma
- Bölgesel piyasalardaki yatırımcı profilleri ve yatırımların dağılımı hakkında bilgi edinme
- Ülkelerin ve bölgesel ekonomik oluşumların, yatırım reformları ile gelecek vizyonlarını öğrenme

KATILIMCI PROFİLİ

- Uluslararası Teşkilatlar
- Bölgesel Ekonomik Topluluklar ve Uzmanlık Kuruluşları
- Özel Ekonomik Bölgeler ve Yatırım Teşvik Ajansları
- Ticaret ve Sanayi Odaları
- Yerli ve Yabancı Müteşebbisler
- Finans Kuruluşları
- Afrika Diasporası
- Bakanlıklar ve Kamu Kuruluşları
- Danışmanlık Kuruluşları
- Medya Mensupları ve Araştırmacılar

Protokol

- Devlet Adamları
- Bürokratlar
- Yabancı Diplomatik Temsilcilik Mensupları

PROGRAM (TASLAK)

Açış Konuşmaları

1. Oturum: “Afrika’nın Ekonomik Görünümü”
2. Oturum: “Afrika’da Ticaret”
3. Oturum: “Afrika’nın Yatırım Haritası ve Sektörel Dağılım”
4. Oturum: “Afrika’daki Rekabetin Görünümü”
5. Oturum: “Türkiye - Afrika İlişkileri: Fırsatlar ve Beklentiler”

SONUÇ RAPORU VE KİTAP

10. Uluslararası Türk - Afrika Kongresi sürecinde ortaya çıkan bilgileri, verileri ve değerlendirmeleri kalıcı hale getirmek için birer Sonuç Raporu ve Kitap yayımlanacaktır. Yayınlar, önceki kongrelerimizde olduğu gibi ilgili kurum ve yetkililerle paylaşılacaktır.